

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська
Статус дисципліни	нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЄКТС / 60 годин (4 години лекційних занять, 10 годин практичних занять, 46 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	ДКР, залік
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	англійська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	професор, д. філол. н. Воробйова Ольга Петрівна o.p.vorobyova@gmail.com , (095) 8719378 (Viber, Telegram) Профіль на сайті КТППАМ: https://ktppam.kpi.ua/vorobjova-olga-petrivna/ Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=CEcKrM8AAAAJ
Розміщення курсу	https://classroom.google.com

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою дисципліни є поглиблення й систематизація знань студентів про мову як об'єкт лінгвістики, її семіотичну природу, системні і структурні характеристики, про сучасні лінгвістичні парадигми, наукові школи та напрями в галузі вітчизняного й зарубіжного мовознавства. Досягнення мети курсу передбачає ознайомлення магістрантів з проблематикою нейролінгвістики та психолінгвістики, когнітивних студій мови та дискурсу, а також актуальних проблем соціолінгвістики в аспекті мовної варіативності, білінгвізму й диглосії. У межах курсу розглядаються питання лінгвокультурології й етнолінгвістики, що мають безпосередній вихід у перекладознавстві як основний фокус ОПП.

Предметом вивчення є основні проблеми та етапи розвитку мовознавства в контексті еволюції наукової думки, напрями та ракурси взаємодії мови й мислення, мови та діяльності мозку, мови й усього спектру комунікації. Предмет вивчення становить також проблематика взаємодії мови та суспільства, мови та етносу, мови та культури.

Успішне опанування дисципліни передбачає такі **програмні результати навчання**:

- упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземними мовами;

- аналізувати, порівнювати та класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці;
  - здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
  - доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу;
  - використовувати спеціалізовані концептуальні знання з лінгвістики та перекладознавства для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації і суперечливих вимог.
- У результаті засвоєння освітнього компоненту формується низка **фахових компетентностей**:
- здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних теоріях, концепціях, напрямках і школах;
  - здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки;
  - здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного та мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
  - здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень для забезпечення фахової та наукової письмової й усної комунікації;
  - здатність до розроблення структурно-сислового алгоритму для проведення наукового дослідження та реалізації поставлених завдань.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце у структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент належить до дослідницьких (наукових) компонентів. Обов'язковими передумовами для вивчення дисципліни є володіння англійською мовою на рівні C1/C2, вільне володіння українською мовою. Кредитний модуль "Загальне мовознавство" взаємопов'язаний зі знаннями та вміннями, якими студенти оволодівають під час опанування нормативного курсу "Наукова робота за темою магістерської дисертації. Методологія лінгвістичних та перекладознавчих досліджень".

Знання, вміння та досвід, здобуті у процесі навчання кредитного модуля, забезпечують успішне виконання та захист випускової кваліфікаційної роботи (магістерської дисертації), а також є важливою передумовою для опанування вибіркових освітніх компонентів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Семестр	Усього кредитів / годин	Розподіл навчального часу за видами занять			Контрольні заходи	
			Лекції	Практичні заняття	СРС	ДКР	Семестрова атестація
Заочна	1	2 / 60	4	10	46	1	залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1 Лінгвістика як наука про мову: ключові поняття й терміни.

Тема 1.1 Мовознавство як наука: етапи становлення та сучасний стан.

Тема 1.2 Мова й комунікація. Функції мови.

Тема 1.3 Мова як семіотична система. Лінгвістика і семіотика.

Тема 1.4 Мова як структура і система.

Тема 1.5 Сучасні лінгвістичні парадигми: генеративізм, функціоналізм, когнітологія, дискурсологія. Постпарадигмальність і міждисциплінарність у лінгвістиці.

Розділ 2 Мова, мислення, мозок: вектори взаємодії.

Тема 2.1 Нейролінгвістичні засади мови та мовлення.

Тема 2.2 Психолінгвістичне підґрунтя мовленнєвої діяльності. Мовленнєві порушення. Типи афазій.

Тема 2.3 Когнітивна лінгвістика: мова як вікно у свідомість.

Тема 2.4 Основи концептуального аналізу мови та тексту.

Розділ 3 Мова і дискурс.

Тема 3.1 Прагмалінгвістика й теорія комунікації. Мовленнєві акти й імплікатури дискурсу.

Тема 3.2 Теорія дискурсу й дискурс-аналіз.

Розділ 4 Мова й суспільство.

Тема 4.1 Соціолінгвістика в контексті мовної варіативності.

Тема 4.2 Соціолінгвістика в контексті білінгвізму і діглосії.

Тема 4.3 Мовне планування й мовна політика.

Розділ 5 Мова й культура.

Тема 5.1 Ключові поняття лінгвокультурології.

Тема 5.2 Етнолінгвістика й етномовний простір культури.

Тема 5.3 Мовна свідомість у контексті лінгвокультурології.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Aitchison J. 2008. *Teach Yourself Linguistics*. 6th ed. Chicago: Contemporary Books. P. 21–25; 135–160.
2. Chomsky N. 1993. *Language and Thought*. London: The Frick Collection. 96 p.
3. Cutting J. 2002. *Pragmatics and Discourse: A resource book for students*. Florence: Routledge. 187 p.
4. Finch G. 2003. *How to Study Linguistics: A guide to understanding language*. 2nd ed. New York: Palgrave Macmillan. 249 p.
5. Fromkin V., Rodman R., Hyams N. 2011. *An Introduction to Language*. 9th ed. Boston: Wadsworth Cengage Learning. 620 p.
6. Кочерган М. П. 2000. Вступ до мовознавства. К.: Вид центр "Академія". С. 7–36.
7. Соломоник А. 1992. Язык как знаковая система. М.: Наука, Главная редакция восточной литературы. С. 28–30.

Додаткова література:

- Aitchison J. 2004. *Language Change. Progress or Decay?* Cambridge: Cambridge University Press. 312 p.
- Brown E. K., Anderson A. et al. (eds.). 2006. *Encyclopedia of Language and Linguistics*. Boston: Elsevier. 612 p.
- Brown G., Yule G. 1988. *Discourse Analysis*. Cambridge etc.: Cambridge University Press. 288 p.
- Crystal D. 2008. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Oxford: Blackwell Publishing. 529 p.
- McGregor W. B. 2014. *Linguistics: An introduction*. London etc.: Bloomsbury Academic. 384 p.
- Radford A., Atkinson M. et al. 2009. *Linguistics: An Introduction*. 2nd ed. Cambridge, etc.: Cambridge University Press. 433 p.
- Trask R. 2007. *Language and Linguistics: The Key Concepts*. 2nd ed. New York: Routledge. 367 p.

Dijk T. A., van. 2001. Critical discourse analysis. In D. Tannen, D. Schiffrin, & H. Hamilton (eds.), *Handbook of Discourse Analysis* (pp. 352-371). Oxford: Blackwell. Режим доступу: <http://www.discourses.org/OldArticles/Critical%20discourse%20analysis.pdf>

Воробйова О. П. 2011. Концептологія в Україні: здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Сер. Філологія*. 14 (2). 53–64.

Воробйова О. П. 2013. Лінгвістика сьогодні: реінтерпретація епістемы. *Вісник КНЛУ. Сер. Філологія*. 16 (2). 41–47.

Зеленько А. С. 2011. *Загальне мовознавство: навч. посіб.* 2-ге вид. К.: Знання. 380 с.

Норман Б. Ю. 2000. *Лингвистические задачи*. 3-е изд. М.: Наука, Флинта. 272 с.

Супрун Л. В. 2012. *Загальне мовознавство. практичні заняття, самостійна робота: навч. посіб.* К.: Знання. 335 с.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови, в електронному кампусі та у Google Classroom.

5. Навчальний контент

Силабус освітнього компонента «**Загальне мовознавство**» розроблений на основі принципу системності та послідовності, що пов'язано з організацією навчального матеріалу, з системою дій студентів щодо його засвоєння з метою виконання навчальних завдань і видів діяльності, необхідних для досягнення очікуваних результатів навчання.

Навчання здійснюється **на основі студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача і студента для засвоєння матеріалу та розвитку практичних навичок.

Під час навчання застосовуються такі **методи і технології**:

- стратегії активного й колективного навчання;
- особистісно-орієнтовані розвиваючі технології, засновані на активних формах і методах навчання, що стимулюють пізнавальну діяльність студентів, а саме, командна робота (team-based learning), парна робота (think-pair-share), метод мозкового штурму, дискусія, практикуми-диспути тощо;
- проблемно-пошукові та евристичні методи (методи створення ідей, вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення);
- пояснювально-ілюстративний метод, спрямований на повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення й запам'ятовування цієї інформації студентами;
- репродуктивний метод, спрямований на відтворення студентами способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом;
- метод проблемного викладу, спрямований на осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку й розвитку когнітивної і творчої активності студентів;
- дослідницький метод, що передбачає творче застосування знань та формує досвід самостійного наукового пошуку, активізує пізнавальну діяльність студентів.

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Аудиторні години	
		Лекційні	Практичні
1	Лекція 1 Розділ 1 Лінгвістика як наука про мову: ключові поняття й терміни.	2	

	Тема 1.1 Мовознавство як наука: етапи становлення та сучасний стан. Тема 1.2 Мова й комунікація. Функції мови. Тема 1.3 Мова як семіотична система. Лінгвістика і семіотика. Природні і штучні мови.		
2	Практичне заняття 1 Тема 1.1 Мовознавство як наука: етапи становлення та сучасний стан. Історіографія лінгвістики. Розділи лінгвістики. Тема 1.2 Мова й комунікація. Функції мови. Тема 1.3 Мова як семіотична система. Лінгвістика і семіотика. Поняття про знак. Специфіка мовного знака. Типи мовних знаків. Властивості мовного знака.		2
3	Практичне заняття 2 Тема 1.4 Мова як структура і система. Тема 1.5 Сучасні лінгвістичні парадигми: генеративізм, функціоналізм, когнітологія, дискурсологія. Передумови виникнення генеративної лінгвістики як першого покоління когнітології. Проблеми, гіпотези та методи генеративної лінгвістики. Передумови виникнення когнітивної лінгвістики. Когнітивно-дискурсивна парадигма. Постпарадигмальність і міждисциплінарність у лінгвістиці.		2
4	Лекція 2 Розділ 2 Мова, мислення, мозок: вектори взаємодії. Тема 2.1 Нейролінгвістичні засади мови та мовлення. Тема 2.2 Психолінгвістичне підґрунтя мовленнєвої діяльності. Мовленнєві порушення. Типи афазій. Тема 2.3 Когнітивна лінгвістика: мова як вікно у свідомість. Тема 2.4 Основи концептуального аналізу мови та тексту.	2	
5	Практичне заняття 3 Розділ 3 Мова і дискурс. Тема 3.1 Прагмалінгвістика й теорія комунікації. Функційно-комунікативна парадигма. Мовленнєві акти й імплікатури дискурсу. Тема 3.2 Теорія дискурсу й дискурс-аналіз.		2
6	Практичне заняття 4 Розділ 4 Мова й суспільство. Тема 4.1 Соціолінгвістика в контексті мовної варіативності. Тема 4.2 Соціолінгвістика в контексті білінгвізму і диглосії. Тема 4.3 Мовне планування й мовна політика.		2
7	Домашня контрольна робота (ДКР).		2
8	Практичне заняття 5 Підвищення рейтингу. Залік.		2
Всього:		4	10 +2

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до лекційних та практичних аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань), написання домашньої контрольної роботи та підготовку до заліку. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

№ ПЗ	Тема	СРС
1	Розділ 1. Тема 1.1 Мовознавство як наука: етапи становлення та сучасний стан. Історіографія лінгвістики. Розділи лінгвістики. Тема 1.2 Мова й комунікація. Функції мови. Тема 1.3 Мова як семіотична	6

	система. Лінгвістика і семіотика. Поняття про знак. Специфіка мовного знака. Типи мовних знаків. Властивості мовного знака.	
2	Тема 1.4 Мова як структура і система. Тема 1.5 Сучасні лінгвістичні парадигми: генеративізм, функціоналізм, когнітологія, дискурсологія. Передумови виникнення генеративної лінгвістики як першого покоління когнітології. Проблеми, гіпотези та методи генеративної лінгвістики. Передумови виникнення когнітивної лінгвістики. Когнітивно-дискурсивна парадигма. Постпарадигмальність і міждисциплінарність у лінгвістиці.	8
3	Розділ 2 Тема 2.3 Когнітивна лінгвістика: мова як вікно у свідомість. Тема 2.4 Основи концептуального аналізу мови та тексту.	6
4	Розділ 3 Мова і дискурс. Тема 3.1 Прагмалінгвістика й теорія комунікації. Функційно-комунікативна парадигма. Мовленнєві акти й імплікатури дискурсу. Тема 3.2 Теорія дискурсу й дискурс-аналіз.	6
5	Розділ 4 Тема 4.1 Соціолінгвістика в контексті мовної варіативності. Поняття мовної спільноти. Національна мова, територіальні, соціальні та стилістичні варіанти мови. Тема 4.2 Монолінгвізм і білінгвізм. Соціолінгвістика в контексті білінгвізму і диглосії. Мовні контакти.	6
6	Розділ 5 Мова й культура. Тема 5.1 Ключові поняття лінгвокультурології. Тема 5.2 Етнолінгвістика й етномовний простір культури. Тема 5.3 Мовна свідомість у контексті лінгвокультурології.	14
7	Домашня контрольна робота (ДКР).	4
8	Підвищення рейтингу. Залік.	6
Всього:		46 +

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекційних та практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдиску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдиску або подають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання* домашнього навчального завдання – *1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача*. Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не подав виконане завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше останнього практичного заняття. Перескладання

домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічного плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши, з яким критерієм не погоджуються. Процедuru деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за РСО першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на лекційних і практичних заняттях та написання домашньої контрольної роботи (ДКР) у кінці семестру. *Рейтинг* студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на одному лекційному занятті (без урахування першого);
- 2) роботу на 4 практичних заняттях (без урахування останнього);
- 3) написання однієї домашньої контрольної роботи.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на лекційних заняттях (експрес-контроль)	8%	8	1	8
1.	Робота на практичних заняттях	48%	12	4	48
2.	Написання ДКР	44%	44	1	44
	Всього				100

Максимальний ваговий бал за роботу на *лекційному занятті* – 8 балів:

- «відмінно» 7,2-8 балів;
- «добре» 6-7,1 бали;
- «задовільно» 4,8-5,9 бали;
- «незадовільно» 0 балів.

Критерії оцінювання роботи на лекційному занятті.

«відмінно» – активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання долекційних навчальних завдань (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями на долекційне навчальне завдання з незначними помилками;

«задовільно» – неповна відповідь на долекційне завдання (не менше 60% потрібної інформації) незначними помилками за умови достатньо активної роботи на занятті;

«незадовільно» – відсутність відповіді на долекційне завдання, пасивність під час заняття .

Максимальний ваговий бал за роботу на *практичному занятті* – 12 балів:

- «відмінно» 10,8-12 балів;
- «добре» 9-10,7 бали;
- «задовільно» 7,2-8,9 бали;
- «незадовільно» 0 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

«відмінно» – активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання домашніх навчальних завдань з урахуванням вивченого матеріалу за темою заняття (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями під час заняття; домашнє навчальне завдання, виконане з незначними помилками;

«задовільно» – неповне виконання домашнього завдання (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки під час роботи на занятті; якщо студент не здав домашнє навчальне завдання, але активно працює на занятті, його/її робота буде оцінена за цим критерієм;

«незадовільно» – незадовільна робота під час заняття (менше 60% потрібної інформації) та невиконане домашнє навчальне завдання.

Домашня контрольна робота (ДКР) виконується письмово і складається з трьох частин:

- перша частина включає 10 тестових завдань, кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал;
- друга частина містить 10 тверджень, правильність чи неправильність яких потрібно визначити (20 балів);
- третя частина - виконання практичного завдання (20 балів).
-

Максимальний ваговий бал за ДКР – 44.

«відмінно»	39,6-44 бали;
«добре»	33-39,5 бали;
«задовільно»	26,4-32,9 бали;
«незадовільно»	0 балів.

Критерії оцінювання першої та другої частини домашньої контрольної роботи

«відмінно» – 20-18 балів – коректне виконання тестових завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – 17-15 балів – виконання всіх тестових завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації);

«задовільно» – 14-12 балів – неповне виконання тестових завдань з низкою помилок та/або неточностей, за якого студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни (не менше 60% потрібної інформації); студент має обмежені вміння виконувати переклад аудіовізуального тексту; 2-3 грубі помилки змістового плану;

«незадовільно» – 0 балів – тестові завдання не виконано або виконано незадовільно, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь (менше 60% потрібної інформації); численні грубі змістові помилки.

Критерії оцінювання третьої частини домашньої контрольної роботи

«відмінно» – 20-18 балів – коректне виконання практичного завдання, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу (не менше 90% потрібної інформації); текст відповіді зв'язний, не містить суттєвих лексичних неточностей;

«добре» – 17-15 балів – виконання практичного завдання з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації); студент загалом демонструє вміння аналізувати різноманітні мовні явища;

«задовільно» – 14-12 балів – неповне виконання практичного завдання з низкою помилок та/або неточностей, за якого студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни (не менше 60% потрібної інформації); текст відповіді містить лексичні неточності; обмежене використання засобів текстової зв'язності;

«незадовільно» – 0 балів – практичне завдання не виконано або виконано незадовільно, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь (менше 60% потрібної інформації); текст відповіді фрагментарно репрезентує зміст відповіді, є незв'язним і містить грубі лексичні помилки.

Загальні критерії оцінювання домашньої контрольної роботи.

«відмінно» – коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації);

«задовільно» – неповне виконання завдань з низкою помилок та/або неточностей, при якому студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни (не менше 60% потрібної інформації);

«незадовільно» – незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмій (менше 60% потрібної інформації) або невиконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram/Viber/ WhatsApp) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль на заочному відділенні не проводиться.

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Студент отримує позитивну залікову оцінку за результатами його/її роботи протягом семестру, якщо у підсумку він/вона набрала не менше 60 балів та виконав/ла умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з домашньої контрольної роботи (≥ 27 балів).

Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо студент виконує *залікову контрольну роботу*, його/її попередній рейтинг скасовується і він/вона отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у *100 балів* і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу.

Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі, складається з двох завдань — тестового і практичного. Тестова частина містить 10 завдань множинного вибору; практична частина передбачає аналіз фрагменту тексту англійською мовою з позицій загального мовознавства.

Ваговий бал за кожне із завдань – 50 балів.

Виконання першого завдання залікової роботи оцінюється за такою шкалою:

- «відмінно» – безпомилкове виконання тексту – 45-50 балів;
- «добре» – повне виконання тесту з незначними помилками, які суттєво не впливають на зміст відповіді – 30-44 балів;
- «задовільно» – неповне виконання тесту або його виконання завдання з кількома помилками – 15-29 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь на тестові питання, виконання менше 60% контрольного завдання – 0 балів.

Виконання другого завдання залікової роботи оцінюється за такою шкалою:

– «відмінно» – безпомилкове виконання практичного завдання з аудіодискрипції, зв'язне, граматично правильне, лексично багате письмове мовлення при аналізі. Допускаються одна чи дві помилки – 45-50 балів;

– «добре» – повне виконання практичного завдання з незначними помилками; зв'язне, лексично коректне письмове мовлення при аналізі, з декількома граматичними помилками – 30-44 балів;

– «задовільно» – неповне виконання практичного завдання з кількома помилками; уривчасте, нелогічне, лексично бідне письмове мовлення при аналізі, наявні численні порушення граматичних норм англійської мови – 15-29 балів;

– «незадовільно» – незадовільна відповідь, виконання менше 60% контрольного завдання. Мовлення при аналізі незв'язне, нечітке, висловлювані думки незрозумілі – 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри ТППАМ д. філол. н. Воробйовою О. П.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

Погоджено Науково-методичною комісією зі спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

Розрахунки орієнтовних значень вагових балів з кожного контрольного заходу

Визначаємо значення t_k – навчальний час, запланований у робочій програмі для кожного контрольного заходу.

1) **Відповіді на лекційному занятті.** 1 лекційне заняття = 8 год. (2 год. практ. + 6 год. СРС).

$t_{лекц} = 8$

2) **Відповіді на практичних заняттях.** 1 практичне заняття = 12 год. (2 год. практ. + 10 год. СРС).

$t_{практ} = 12$

3) **Написання ДКР.** ДКР забезпечує перевірку всього навчального матеріалу. Тому враховуємо увесь час на засвоєння кредитного модуля за винятком 6 годин на залік. $60 - 6 = 44$ год.

$t_{дкр} = 44$ год.

Визначаємо орієнтовні значення вагових балів із розрахунку 100-бальної шкали РСО за формулою:

$t_k = 8 + 12 \times 4 + 44 = 8 + 48 + 44 = 100$

Робимо корекцію та перевіряємо суму вагових балів:

$g_{лекц} = 8$

$g_{практ} = 12$

$g_{дкр} = 44$

Визначаємо шкалу балів за відповідні рівні оцінювання з кожного виду контролю.

З урахуванням межових значень 0,9 – 0,75 – 0,6 – 0 маємо такий розподіл:

1) відповіді на лекційному занятті:

«відмінно» = 7,2 – 8 балів;

«добре» = 6 – 7,1 бали;

«задовільно» = 4,8 – 5,9 бали;

«незадовільно» = 0 балів.

2) відповіді на практичних заняттях:

«відмінно» = 10,8 – 12 балів;

«добре» = 9 – 10,7 бали;

«задовільно» = 7,2 – 8,9 бали;

«незадовільно» = 0 балів.

3) написання домашньої контрольної роботи:

«відмінно» = 39,6 – 44 бали;

«добре» = 33 – 39,5 бали;

«задовільно» = 26,4 – 32,9 бали;

«незадовільно» = 0 балів.